

Klimaat, duurzaamheid en water

We willen een duurzame gemeente zijn en blijven streven naar een energieneutrale gemeente in 2050 en zorgen voor reductie van CO₂ uitstoot conform de afspraken. Nadrukkelijk kijken wij naar de trends en ontwikkelingen op het niveau van de rijksoverheid. Het coalitieakkoord uit Den Haag schept meer duidelijkheid. Citaat uit het akkoord: "Gezien de schaarse beschikbare ruimte zetten we vooral in op grootschalige installatie van zonnepanelen op daken. Zonnepanelen op land staan we alleen toe, als multifunctioneel gebruik van dat land mogelijk is, bijvoorbeeld op rijksgronden".

Volgens LOKAAL! lijken de zonneparken bij Millingen, Leuth en Kekerdom daarmee voorlopig niet aan de orde. Innovatie gaat snel en levert nieuwe technieken en kansen om samen de klimaatdoelstelling te gaan halen. De kunst is om dit samen vast te stellen met oog voor onze omgeving. We willen onze inwoners, bedrijven, zorginstellingen, woningcorporaties en verenigingsleven stimuleren om alles op alles te zetten om dit doel te bereiken, zodat we onze mooie gemeente door kunnen geven aan de generaties na ons.

Duurzaamheid

- Zonnepanelen op daken maximaal benutten; LOKAAL! wil zon op dak weer subsidiëren;
- De landelijke ontwikkelingen en trends op het gebied van duurzaamheid volgen en daar waar mogelijk toepassen we in onze gemeente;
- Initiatieven van inwoners stimuleren over het klimaat zoals bijvoorbeeld het duurzaamheidscafé en het opleiden van energiecoaches;
- Het niet gemotoriseerd verkeer bevorderen door onder andere aanleg van nieuwe fietspaden en verhoging van de verkeerstechnische veiligheid van fietspaden (goede verlichting, veilige oversteekplaatsen, etc.);
- Aan het eind van de komende raadsperiode, in 2026 willen we dat alle straatverlichting in onze gemeente is omgezet naar led verlichting;
- LOKAAL! vindt dat de plaatsing van windmolens in onze gemeente gezien moet worden als laatste optie, wanneer de klimaatdoelstelling van onze gemeente niet gehaald wordt nadat minder ingrijpende maatregelen (zonne-energie, aardwarmte) onvoldoende effectief zijn;
- LOKAAL! wil voorwaarden voor duurzaamheid verbinden aan subsidieverstrekking aan verenigingsleven en overige organisaties;
- Laagdrempelige duurzaamheidsleningen voor (sport)verenigingen in onze gemeente;
- LOKAAL! stimuleert de algehele verduurzaming van woningen door het bieden van advies en begeleiding voor inwoners, door bijvoorbeeld energiecoaches bij advisering over zonnepanelen, gebruik van aardwarmte, isolatie etc.
- Het aantal oplaadpalen wordt uitgebreid in verhouding met het gebruik van elektrische auto's;
- Een effectieve aanpak ontwikkelen voor het verminderen van -de grote hoeveelheden!- zwerfafval in onze gemeente o.a. door stimuleren van voorlichting op scholen en sportverenigingen, stimuleren van projecten als "wijkhelden" en onderzoek naar de meerwaarde van extra afvalbakken.
- Bij zonneprojecten moeten inwoners deel kunnen nemen;

Klimaatadaptatie

LOKAAL! is van mening, dat we er primair voor moeten zorgen dat we niet onnodig bijdragen aan een verdere negatieve verandering van ons klimaat. De effecten van het veranderde klimaat komen we nu al tegen. Daar moeten we mee aan de slag gaan, door aandacht voor:

- Temperatuurbeheersing: ter voorkoming of in elk geval vermindering van hittestress (door minder verstening en toepassing van verkoelend groen in de openbare ruimte en aan gebouwen). Méér groen in de woon- en werkomgeving verbetert het milieu, zorgt voor een rijkere biodiversiteit, vermindert luchtvervuiling en zorgt voor waterberging;
- Afkoppeling van hemelwater, waardoor gescheiden afvoer van vervuild water en van schoon hemelwater. Dat laatste moet in beginsel volledig infiltreren in de bodem;
- Het bevorderen van groene speelplaatsen op scholen;
- Stimuleren van groene tuinen door particulieren en bedrijven. De toenemende verstening zorgt ervoor dat het in de bebouwde omgeving nóg warmer wordt en hittestress in de hand werkt;

Water

- Hoewel er de komende jaren geen ingrijpende plannen (retentiegebied) voor de Ooijpolder gepland staan blijft waakzaamheid geboden;
- Laagwaterproblematiek: maatregelen tegen dalende waterstand in Oude Waal en kolken in de polder met gevolgen voor grondwaterstand, landbouw en toenemende verandering van het landschap. Bij kunstmatige waterpeilbeheersing overleg met agrariërs en andere direct betrokkenen;
- LOKAAL! zorgt ervoor dat er structureel budget is om wateroverlast tegen te gaan. Er ligt al een plan voor de wateroverlast in **Breedeweg**. Nu is **Beek** aan de beurt!